

Chapter: 4

Q.1 दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा.(Any Two) 2

- भारतात मंदिर स्थापत्याची सुरुवात इसवी सनाच्या शतकात गुप्त साम्राज्याच्या काळात झाली.
अ. पाचव्या ब. चौथ्या क. दुस-या ड. पहिल्या
- भारतातील शास्त्रीय गायनाच्या आणि अशा दोन प्रमुख शाखा आहेत.
अ. भारतीय लोक ब. युरोपीयन, हिंदूस्थानी
क. हिंदुस्थानी, कर्नाटकी ड. कर्नाटकी, बिटीश
- अश्मयुगीन काळातील अनेक देशांमध्ये आढळून येतात.
अ. दगडचित्रे ब. गुहाचित्रे क. परंपरा ड. संस्कृती
- मध्ये काळा, लाल, पांढरा यांसारखे नैसर्गिक द्रव्यांपासून तयार केलेले रंग वापरलेले असतात.
अ. शिल्पकला ब. चित्रे क. गुहाचित्रे ड. मातीच्या वाटिका

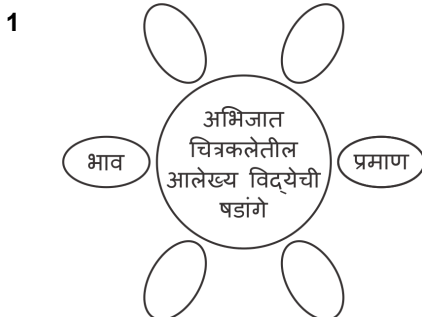
Q.2 पुढीलपैकी प्रत्येक गटातील चुकीची जोडी ओळखून लिहा.(Any Two) 2

i.	किताब ए नवरस - इब्रहिम आदिलशहा II
ii.	नाटयशास्त्र - भरतमुनी
iii.	जिव्या सोम्या मशे - नोबल पारितोषिक
iv.	मानसोल्लास - राजा सोमेश्वर

i.	मराठा चित्रशैली - १७ वे शतक
ii.	कोरीव लेण्यांची परंपरा - ५ वे शतक
iii.	मंदिर स्थापत्य - ८ वे शतक
iv.	गांधार शिल्पकलाशैली - २ रे शतक

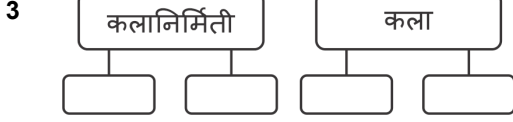
i.	कुतुबमिनार - मेहरौली
ii.	गोलघुमट - विजापूर
iii.	छत्रपती शिवाजी महाराज रेल्वे टर्मिनस - दिल्ली
iv.	ताजमहाल - आग्रा

Q.3 दिलेली संकल्पनाचित्रे पूर्ण करा.(Any Two) 4

मंदिर स्थापत्य शैली	नागर	द्रविड	हेमांडपती

वैशिष्ट्ये
उदाहरण	गोपूर मंदिर

4

भारतीय अभिजात नृत्य	राज्ये
कथक
.....	महाराष्ट्र
ओडिसी
.....	तमिळनाडू
कथकली

Q.4 टीपा लिहा(Any One)

- हेमाडपंती शैली
- मराठा चित्रशैली

Q.5 पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा.(Any Two)

- चित्रकथीसारख्या नामशेष होणा-या मार्गावर असलेल्या परंपरेचे पुनरुज्जीवन करणे गरजेचे आहे.
- कलेच्या इतिहासाचा सखोल अभ्यास असणा-या तज्ज्ञांची आवश्यकता असते.
- प्रशिक्षणाच्या अभ्यासक्रमात कलावस्तूंच्या उत्पादन प्रक्रियेच्या औद्योगिक, सांस्कृतिक परंपराच्या इतिहासाचा अंतर्भाव केला जातो.
- भारतीय कलांचे सादरीकरण अधिक समृद्ध होत आहे.

Q.6 पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.(Any Two)

निरिक्षण करुन खालील मुद्द्यांच्या आधारे वारली चित्रकलेविषयी माहिती लिहा.

अ. निर्सगाचे चित्रण ब. मानवीकृतीचे रेखाटन क. व्यवसाय ड. घरे

- भारतीय मूर्तिविज्ञान म्हणजे काय ?
- अभिजात कलेच्या परंपराबद्दल माहिती लिहा.